

На засіданні секції "Книгознавство та видавнича справа" (наукові керівники: к.і.н., доцент Л.М.Зеленська та Президент української асоціації книгознавців і книгорозповсюджувачів О.В.Афонін) було заслухано 14 доповідей. Доцент КНУКіМ, к.п.н. Г.П.Грет детально висвітлила історію і сучасний стан книгорозповсюдження в Україні. Докторант ХДАК, к.п.н., доцент В.А.Маркова охарактеризувала пізнавальні можливості семіотичного підходу до дослідження книги. Історію опису рукописних книг і стародруків в Україні ґрунтовно проаналізував к.і.н. С.М.Міщук (м. Житомир). Л.М.Зеленська зупинилася на проблемах формування ринку музичних періодичних видань у сучасній Україні. Російська дослідниця, к.п.н., доцент Н.Г.Щерба (м. Краснодар) порушила важливу проблему вдосконалення стандартів у сфері книгорозповсюдження, що досить актуально і для України.

Слід визначити високий рівень організації роботи секції "Електронні бібліотеки та мультимедійні колекції у бібліотечній, музейній та архівній справі" (наукові керівники О.В.Баркова і К.Л.Кобцев), організованої Національною Парламентською бібліотекою України – Генеральний директор Г.І. Вилегжаніна. На засіданні цієї секції було заслухано 17 доповідей. У роботі секції взяли зацікавлену участь майже 100 слухачів, що представляли більшість інформаційних установ м. Києва. Ця обставина зумовила активне обговорення доповідей.

Проблематику електронних бібліотечних колекцій найбільш повно проаналізовано в доповідях О.В.Баркової і В.В.Олійника; к.т.н. О.В.Васильєва і к.т.н. В.В.Чьочь; Н.Й.Дзюби; В.В.Волинець; Т.І.Березної.

Музейні електронні колекції розглянуто в доповідях К.Л.Кобцева, О.Шевченка, О.О.Волкового.

Корисними для учасників конференції були доповіді російських колег Н.В.Браккер (м. Москва), к.ф.н. С.Х.Ляпіна і А.В.Куковякіна (м. Астрахань), Т.Е.Мерсадікової (м. Санкт-Петербург). Більшість доповідей супроводжувалися демонстрацією супутних матеріалів, що посилювало їхню практичну значущість.

На заключному Пленарному засіданні з підсумковими повідомленнями виступили наукові керівники секцій.

Отже, професійний форум дозволив всебічно проаналізувати сучасний стан і визначити перспективні тенденції розвитку низки наук соціально-комунікативного циклу.

СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА НА ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ (про Рівненську конференцію)

29-30 вересня 2008 р. у Рівненській державній обласній бібліотеці (РДОБ) відбулася Міжнародна науково-практична конференція "Сільська бібліотека на етапі розвитку суспільства знань".

Організаторами конференції виступили: РДОБ, Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Рівненське обласне відділення Української Бібліотечної Асоціації (УБА), Управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації.

У роботі конференції взяли участь директори, провідні фахівці обласних універсальних наукових бібліотек, публічних бібліотек України та Білорусії, директори ЦБС та сільські бібліотекарі Рівненщини, науковці.

Із Білорусії до України прибули: представники Управління культури Брестського облвиконкому, Обласного комітету профспілок працівників культури м. Брест, Обласної бібліотеки ім. М.Горького м. Брест, районних ЦБС (всього 10 чоловік).

Науково-практична конференція працювала в пленарному режимі. Під час роботи конференції було розглянуто комплекс питань, зокрема: бібліотека в контексті соціокультурного

розвитку села; стратегія розвитку сільських бібліотек в умовах інформатизації суспільства; бібліотека в системі збереження історичної пам'яті громади; бібліотечно-інформаційне обслуговування людей з особливими потребами; менеджмент сільської бібліотеки.

Роль Рівненського обласного відділення УБА у бібліотечній галузі області розглянула директор РДОБ В.П.Ярошук у доповіді "Стратегія діяльності УБА для розвитку сільської області". Детально було розкрито зміст "Модельного стандарту діяльності публічної (публічно-шкільної) бібліотеки Рівненської області" та висунуто пропозицію розробки програми підтримки сільських бібліотек у державі.

У виступі "Сільська бібліотека в період змін" заступник директора РДОБ Р.М.Щербан проаналізувала організацію та головні напрямки розвитку сільської бібліотеки в нових соціально-економічних умовах. Були окреслені проблеми формування бібліотечних фондів із державного та місцевого бюджетів, надання доступу до ресурсів мережі Інтернет, задоволення запитів сільської громади. Результати регіонального соціологічного дослідження представила заступник директора Волинської ДОУНБ ім. Олени Пчілки Е.С.Ксендзук у доповіді "Роль бібліотеки в житті сільської громади". Як зазначила Е.С.Ксендзук, проведене дослідження дозволило виявити цілий комплекс проблем, що стосуються читання на селі в сучасних умовах і соціального статусу самої бібліотеки.

Інтерес учасників конференції викликав виступ директора Пружанської районної ЦБС (Білорусія) Н.К.Супрунович "Сільська бібліотека: її місце у соціальному комплексі села". Доповідачка порушила питання формування фондів бібліотек, їхнього фінансування, взаємодії органів місцевої влади та сільських бібліотек. Виступ білоруської колеги викликав жваве обговорення. Своєрідним доповненням та матеріалом для порівняння прозвучали доповіді українських бібліотечних працівників – директора Дубенської централізованої системи публічно-шкільних бібліотек (ЦСПШБ) Л.І.Вітренко ("Зв'язки з громадськістю як елемент бібліотечної політики бібліотек Дубенщини") та директора Луцької районної ЦБС В.М.Ходаковської ("Сільська бібліотека: реалії функціонування в приміському районі"). Виступаючи детально розглянули питання співпраці бібліотек з органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями на прикладі власних установ, вказавши на існуючі в цьому напрямку досягнення та проблеми.

Структуру та зміст роботи корпорації медіа-центрів Березнівської ЦСПШБ охарактеризували директор Березнівської ЦСПШБ Л.А.Гарбар та бібліотекар публічно-шкільної бібліотеки с. Городище Г.Ф.Новоселецька. Виступи березнівчан "Створення корпорації медіа-центрів в структурі централізованої системи публічно-шкільних бібліотек" та "Медіа-центр в сільській бібліотеці" були організовані у вигляді відеопрезентацій. Про комп'ютеризацію як необхідну умову трансформації діяльності сільської бібліотеки зазначила директор Рівненської обласної бібліотеки для юнацтва М.Т.Вербець у доповіді "Трансформація діяльності сільської бібліотеки – потреба часу". Тему впровадження новітніх інформаційних технологій у діяльність бібліотек також підтримала завідувачка публічно-шкільної бібліотеки с. Каноничі Володимирецької ЦСПШБ Г.А.Рижа, виступивши з доповіддю "Використання Інтернет-ресурсів для задоволення запитів користувачів".

Питання теоретичного та прикладного характеру, пов'язані із залученням позабюджетних коштів у діяльність сільських бібліотек висвітлила заступник директора РДОБ Л.С.Слесаренко в доповіді "Надання платних послуг бібліотеками-філіалами Рівненської області". Доповідачка перерахувала головні законодавчі та нормативні документи, які визначають порядок надання послуг на платній основі, та зробила порівняльний аналіз надходження коштів від платної діяльності в розрізі бібліотек-філіалів ЦРБ та бібліотек по районах у цілому. Із темою "Бібліотечний фандрейзинг у бібліотеках Рівненської ЦСПШБ" виступив директор Рівненської ЦСПШБ М.І.Побережник. Матеріалом для доповіді слугував аналіз діяльності бібліотек Рівненської ЦСПШБ щодо залучення додаткових коштів 2006-2007 рр.

Низку доповідей було присвячено краєзнавчій діяльності сільських бібліотек. Власний

досвід у цьому напрямку представили головний методист Сумської ОУНБ у доповіді "Сільські бібліотеки області в системі збереження історичної пам'яті громади", а також заступник директора Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва Г.М.Слотюк та зав. відділу Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва Т.М.Марченко у співдоповіді "Бібліотеки в системі збереження історичної пам'яті громади".

Важливе питання формування умов комфортного обслуговування дитини в публічних бібліотеках порушила директор Рівненської державної обласної бібліотеки для дітей Л.М.Лісова. Завершуючи виступ "Комфортність обслуговування читачів-дітей як показник роботи бібліотеки", Л.М.Лісова підсумувала, що комфортність обслуговування користувачів-дітей у бібліотеці забезпечується відповідним приміщенням, інтер'єром, обладнанням, фондом документів на друкованих і електронних носіях, технічними засобами, доступом до мережі Інтернет, сприятливими умовами для дозвілля, зручним режимом роботи і звісно ж, грамотним спеціалістом. Наявність повного комплексу комфортності гарантує високий рівень діяльності бібліотек.

Оптимальний склад системи каталогів та картотек у сільській бібліотеці розглянула провідний методист РДОБ О.Л.Промська. У доповіді "Каталоги та картотеки в сільській бібліотеці" були проаналізовані питання доцільності їхнього існування та подальшого ведення. Увага акцентувалася на необхідності збереження та розвитку традиційних карткових каталогів, картотек на сучасному етапі.

Актуальну тему організації роботи сільських бібліотек для користувачів-інвалідів було порушено директором Корецької ЦСПШБ Н.Г.Грановською у виступі "Бібліотечне обслуговування людей з особливими потребами". На прикладі Корецької ЦСПШБ були охарактеризовані різноманітні форми і методи бібліотечно-інформаційної роботи, спрямовані на допомогу в самореалізації та соціальній адаптації цієї категорії користувачів бібліотек.

У рамках конференції відбулася відеопрезентація нового електронного ресурсу РДОБ "Календар знаменних і пам'ятних дат Рівненщини на 2008 рік". CD – аналог традиційного "Календаря" в електронному вигляді. Електронний ресурс вміщує інформаційні довідки та рекомендаційні списки літератури до визначних дат. Подано повні тексти актуальних краєзнавчих праць, відеофрагменти, аудіозаписи музичних та поетичних творів Рівненських митців. Кожен учасник конференції отримав примірник CD у подарунок.

Підсумки роботи конференції підбито на засіданні круглого столу, метою якого було визначення проблем та сучасних завдань сільських бібліотек в умовах розвитку суспільства знань. Розроблено та схвалено рекомендації, в яких визначилися головні проблеми у сфері функціонування сільських бібліотек, що потребують вирішення на державному та регіональному рівнях.

На завершення конференції між РДОБ та Брестською обласною бібліотекою ім.М.Горького було підписано протокол намірів. Згідно із затвердженим протоколом бібліотеки домовилися про об'єднання зусиль у справі розширення та налагодження прямих контактів між закладами та профспілками культури України та Білорусії.

Повідомлення та статті, надіслані на конференцію, увійшли у збірник (Сільська бібліотека на етапі розвитку суспільства знань : зб. ст. та повідомлень / Рівнен. держ. обл. б-ка. – Рівне, 2008. – 109 с.).

Із детальнішою інформацією про роботу Міжнародної науково-практичної конференції та фотозвітотом можна ознайомитися на сайті РДОБ за адресою: <http://libr.rv.ua>.

О.Промська, провідний методист Рівненської державної обласної бібліотеки